ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 19. marca 2009 *

Vo veci C-275/07,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 8. júna 2007,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Wilms, M. Velardo a D. Recchia, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Talianskej republike, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Albenzio, avvocato dello Stato,

žalovanej,

* Jazyk konania: taliančina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia M. Ilešič, A. Borg Barthet (spravodajca), E. Levits a J.-J. Kasel,

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. apríla 2008,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 11. júna 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Komisia Európskych spoločenstiev sa svojou žalobou domáha, aby Súdny dvor určil, že Talianska republika si:

— tým, že odmietla zaplatiť Komisii úroky z omeškania v celkovej sume 847,06 eura za oneskorené zaúčtovanie ciel a tým, že nezosúladila vnútroštátne ustanovenia

s normami Spoločenstva vo vzťahu k zaúčtovaniu nesporných colných operácií krytých celkovou zárukou vyplývajúcich z tranzitu Spoločenstva, a

— tým, že odmietla zaplatiť Komisii úroky z omeškania v celkovej sume 3 322 eur týkajúce sa nedodržania termínov stanovených právnym poriadkom Spoločenstva na zaúčtovanie ciel do položky „A“ v rámci tranzitu v zmysle Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR (dohovor TIR) podpísaného v Ženeve (Švajčiarsko) 14. novembra 1975 (Ú. v. ES L 252, 1978, s. 2; Mim. vyd. 02/001, s. 208, ďalej len „dohovor TIR“),

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 155, s. 1) a osobitne z jeho článku 6 ods. 2 písm. a) nahradeného od 31. mája 2000 nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 169) a osobitne z jeho článku 6 ods. 3 písm. a).

Právny rámec

Dohovor TIR

2 Talianska republika je zmluvnou stranou dohovoru TIR, ako aj Európskeho spoločenstva, ktoré ho schválilo nariadením Rady (EHS) č. 2112/78 z 25. júla 1978

(Ú. v. ES L 252, s. 1; Mim. vyd. 02/001, s. 208). Tento dohovor nadobudol účinnosť pre Spoločenstvo 20. júna 1983 (Ú. v. ES L 31, s. 13).

3 Dohovor TIR najmä stanovuje, že tovar prepravovaný v režime TIR, ktorý zriaďuje, nepodlieha na pohraničných colných úradoch plateniu alebo zloženiu dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov.

4 Na vykonanie týchto zjednodušení dohovor TIR vyžaduje, aby bol k tovaru pripojený v priebehu jeho prepravy jednotný dokument, karnet TIR, ktorý slúži na kontrolu zákonnosti operácie. Rovnako vyžaduje, aby sa preprava uskutočnila pod zárukou združení schválených zmluvnými stranami v súlade s ustanoveniami jeho článku 6.

5 Karnet TIR sa skladá zo súboru listov obsahujúcich útržkový list č. 1 a útržkový list č. 2 s príslušnými kmeňovými listami, na ktorých sú uvedené všetky nevyhnutné informácie, pričom každý pár útržkových listov sa použije na každé prechádzané územie. Na začiatku prepravy sa kmeňový list č. 1 predloží colnému úradu odoslania; uzávierka sa vykoná po vrátení kmeňového listu č. 2 z výstupného colného úradu nachádzajúceho sa na rovnakom colnom území. Tento postup sa opakuje pre každé prechádzané územie za použitia rôznych párov útržkových listov nachádzajúcich sa v rovnakom karnete. Na účely uplatnenia dohovoru TIR predstavuje Spoločenstvo jediné a jednotné colné územie.

6 Článok 8 dohovoru TIR najmä stanovuje:

„1. Záručné združenie sa zaväzuje zaplatiť splatné dovozné alebo vývozné clá a poplatky zvýšené o prípadné úroky z omeškania, ktoré by sa mali zaplatiť podľa colných zákonov

a nariadení krajiny, v ktorej bol predpis týkajúci sa operácie TIR porušený. Toto združenie ručí za zaplatenie uvedených súm spoločne a nerozdielne s osobami, ktoré ich dlhujú.

2. Ak v prípadoch uvedených v odseku 1 tohto článku zákony a nariadenia zmluvnej strany neustanovujú platenie dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov, záručné združenie sa zaväzuje zaplatiť za tých istých podmienok sumu rovnajúcu sa výške dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov zvýšených o prípadné úroky z omeškania.

…

7. Pri vzniknutej splatnosti súm uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku majú príslušné orgány podľa možností žiadať o zaplatenie osobu alebo osoby, ktoré ich priamo dlhujú, prv, než svoj nárok uplatnia voči záručnému združeniu.“

7 Podľa článku 11 dohovoru TIR:

„1. Ak karnet TIR nebol uvoľnený alebo ak bol uvoľnený s výhradami, príslušné orgány nie sú oprávnené požadovať od záručného združenia zaplatenie súm uvedených v článku 8 ods. 1 a 2, pokiaľ tieto orgány do jedného roka od prijatia karnetu TIR písomne neupovedomili združenie o neuvoľnení alebo o uvoľnení s výhradou. Toto ustanovenie platí aj v prípade, keď uvoľnenie bolo získané neoprávnene alebo protizákonne, ale v takom prípade je lehota dvojročná.

2. Žiadosť o zaplatenie súm uvedených v článku 8 ods. 1 a 2 sa zasiela záručnému združeniu najneskoršie tri mesiace odo dňa, keď toto združenie bolo upovedomené o neuvoľnení karnetu, o jeho uvoľnení s výhradou alebo o jeho uvoľnení získanom neoprávnene alebo protizákonne, a najneskoršie do dvoch rokov od toho istého dňa. V prípadoch, ktoré však boli odovzdané súdu v uvedenej dvojročnej lehote, sa žiadosť o zaplatenie zasiela do roka odo dňa, keď sa súdne rozhodnutie stalo vykonateľným.

3. Na zaplatenie požadovaných súm má záručné združenie trojmesačnú lehotu odo dňa, ku ktorému mu bola žiadosť o zaplatenie zaslaná. Zaplatené sumy sa združeniu vrátia, ak sa do dvoch rokov odo dňa uvedeného na žiadosti o zaplatenie sa colným orgánom preukáže, že pri danej dopravnej operácii neboli predpisy porušené.“

Colná právna úprava Spoločenstva

Nariadenie (EHS) č. 2913/92

8 Podľa článku 92 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“):

„Režim vonkajšieho tranzitu sa končí, keď sa tovar a zodpovedajúce doklady predložia na colnom úrade určenia v súlade s ustanoveniami platnými pre daný režim.“

9 Podľa článku 204 colného kódexu:

„1. Colný dlh pri dovoze vzniká:

a) neplnením jednej z povinností vyplývajúcej z dočasného uskladnenia tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tento prepustený; alebo

b) nedodržaním niektorej podmienky stanovenej na prepustenie tovaru do daného režimu alebo pre udelenie zníženej alebo nulovej sadzby dovozného cla v dôsledku konečného použitia tovaru;

s výnimkou prípadov, ktoré sú uvedené v článku 203, pokiaľ sa nezistí, že nedodržanie týchto podmienok nemá podstatný vplyv na správne vykonávanie dočasného uskladnenia alebo daného colného režimu.

2. Colný dlh vzniká buď v okamihu, keď prestane byť plnená povinnosť, ktorej nesplnením colný dlh vzniká, alebo okamihom, keď je tovar prepustený do daného režimu a ak sa dodatočne zistí, že podmienky stanovené na prepustenie tovaru do uvedeného režimu alebo udelenie zníženej alebo nulovej sadzby dovozného cla v dôsledku konečného použitia tovaru neboli v skutočnosti splnené.

3. Dlžníkom je osoba, ktorá má buď plniť povinnosti vyplývajúce z dočasného uskladnenia tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tento tovar prepustený, alebo osoba, ktorá má plniť podmienky spojené s prepustením tovaru do daného režimu.“

10 Podľa článku 217 ods. 1 colného kódexu:

„Colné orgány vypočítajú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z colného dlhu, ďalej len ‚sumu cla‘, akonáhle majú potrebné údaje, a zapíšu ju do účtovnej evidencie alebo do iného rovnocenného nosiča informácií (zápis).“

11 Článok 221 ods. 1 colného kódexu stanovuje:

„Akonáhle je suma cla zapísaná do účtovnej evidencie, musí byť oznámená dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi.“

Nariadenie (EHS) č. 2454/93

12 Podľa článku 348 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex

Spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3, ďalej len „vykonávacie nariadenie“):

„1. Výstupný úrad prijme a zaregistruje vyhlásenie T1, stanoví lehotu, v ktorej musí byť tovar predložený úradu určenia a vykoná opatrenia na identifikáciu, ktoré považuje za potrebné.

2. Výstupný úrad zaznamená potrebné náležitosti vo vyhlásení T1, ponechá si vlastnú kópiu a ostatné vráti objednávateľovi alebo jeho zástupcovi.“

13 Článok 356 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Tovar a dokument T1 musia byť predložené úradu určenia.

2. Úrad určenia zaznamená na kópie dokumentu T1 údaje o vykonaných kontrolách a bezodkladne zašle kópiu výstupnému úradu a ponechá si druhú kópiu.

…“

14 V súlade s článkom 379 vykonávacieho nariadenia:

„1. Ak zásielka nebola predložená úradu určenia a nie je možné určiť miesto, kde došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, výstupný úrad čo najskôr oznámi túto skutočnosť objednávateľovi, v každom prípade však pred skončením 11. mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného vyhlásenia spoločenstva.

2. V oznámení uvedenom v odseku 1 musí byť uvedená predovšetkým lehota, v ktorej musí byť výstupnému úradu a k spokojnosti colných orgánov poskytnutý dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie alebo o mieste, kde skutočne došlo k priestupku alebo nezrovnalosti. Táto lehota je tri mesiace odo dňa oznámenia uvedeného v odseku 1. Ak uvedený dôkaz nie je predložený do konca tejto lehoty, príslušný členský štát vykoná kroky na vymáhanie príslušných ciel a ostatných poplatkov. V prípade, kedy tento členský štát nie je štátom, v ktorom sa nachádza výstupný úrad, okamžite o tom informuje uvedený členský štát.“

15 Článok 454 vykonávacieho nariadenia znie:

„1. Tento článok sa uplatňuje bez dosahu na osobitné ustanovenia Dohovorov TIR a ATA o zodpovednosti ručiteľských zväzov, ak sa používa karnet TIR alebo ATA.

2. Ak sa v priebehu alebo v súvislosti s prepravnou operáciou vykonávanou na základe karnetu TIR alebo tranzitnou operáciou vykonávanou na základe karnetu ATA zistí, že v určitom členskom štáte došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, clá a ostatné poplatky, ktoré môžu byť splatné, vymáha tento členský štát v súlade s ustanoveniami spoločenstva alebo národnými ustanoveniami bez dosahu na inštitút trestného konania.

3. Ak nie je možné určiť miesto, na ktorom území došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, má sa za to, že k takémuto priestupku alebo nezrovnalosti došlo v členskom štáte, v ktorom bol zistený, ak v lehote ustanovenej v článku 455 (1) nie je k spokojnosti colných orgánov predložený dôkaz o zákonnosti operácie alebo o mieste, na ktorom skutočne došlo k priestupku alebo nezrovnalosti.

…

Colné správy členských štátov prijmú potrebné opatrenia na riešenie akéhokoľvek priestupku alebo nezrovnalosti a uložia efektívne pokuty.“

16 Podľa článku 455 ods. 1 a 2 tohto nariadenia:

„1. Ak sa zistí, že k priestupku alebo nezrovnalosti došlo v priebehu alebo v súvislosti s prepravnou operáciou vykonávanou na základe karnetu TIR alebo tranzitnou operáciou vykonávanou na základe karnetu ATA, colné orgány to oznámia držiteľovi karnetu TIR alebo karnetu ATA a záručnému zväzu v lehote predpísanej v článku 11 (1) Dohovoru TIR prípadne v článku 6 (4) Dohovoru ATA.

2. Dôkaz o zákonnosti operácie vykonávanej na základe karnetu TIR alebo karnetu ATA v zmysle prvého pododseku článku 454 (3) musí byť predložený v lehote predpísanej v článku 11 (2) Dohovoru TIR prípadne v článku 7 (1) a (2) Dohovoru ATA.“

Režim vlastných zdrojov Spoločenstva

17 Článok 1 rozhodnutia Rady 88/376/EHS, Euratom z 24. júna 1988 o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev (Ú. v. ES L 185, s. 24; Mim. vyd. 01/001, s. 176, ďalej len „rozhodnutie 88/376“), nahradeného od 1. januára 1995 rozhodnutím Rady 94/728/ES, Euratom z 31. októbra 1994 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 293, s. 9; ďalej len „rozhodnutie 94/728“) stanovuje:

„Spoločenstvám sa pridelia ich vlastné zdroje podľa nasledujúcich článkov s cieľom zaistiť financovanie ich rozpočtu.

Rozpočet Spoločenstiev je, bez ohľadu na iné príjmy, financovaný z vlastných zdrojov Spoločenstiev.“

18 Podľa článku 2 ods. 1 písm. b) rozhodnutí 88/376 a 94/728 nasledujúce príjmy tvoria vlastné zdroje vložené do rozpočtu Spoločenstiev:

„bežné colné tarifné poplatky a iné poplatky, ktoré sú alebo sa majú stanoviť inštitúciami Spoločenstiev v súvislosti s obchodom s nečlenskými krajinami, a colné poplatky na produkty uvedené v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre uhlie a oceľ.“

19 Podľa článku 8 ods. 1 rozhodnutí 88/376 a 94/728:

„Vlastné zdroje Spoločenstva uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) zozbierajú členské štáty v súlade s národnými ustanoveniami uloženými zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením, ktoré sa prijmú, ak je to vhodné, aby splnili požiadavky pravidiel Spoločenstva. Komisia v pravidelných intervaloch skúma národné ustanovenia, prostredníctvom styku s členskými štátmi, odovzdáva členským štátom nevyhnutné úpravy a tým zaistí, že sú v súlade s pravidlami Spoločenstva, a odovzdáva správy rozpočtovým orgánom. Členské štáty tvoria zdroje podľa článku 2 ods. 1 písm. a) až d), ktoré sú dostupné Komisii."

20 Druhé, ôsme a trináste odôvodnenie nariadenia č. 1552/89, ktoré sú podobné odôvodneniam č. 2, 15 a 21 nariadenia č. 1150/2000, uvádzajú:

„(2) Spoločenstvo musí mať vlastné zdroje uvedené v článku 2 rozhodnutia 88/376/EHS, Euratom k dispozícii za čo najlepších podmienok a musia sa teda ustanoviť úpravy zabezpečujúce, aby štáty poskytovali Komisii vlastné zdroje vyhradené pre Spoločenstvá.

…

(8) vlastné zdroje musia byť sprístupňované formou vloženia splatných čiastok na účet založený za týmto účelom v mene Komisie štátnou pokladnicou alebo orgánom určeným za týmto účelom jednotlivým členským štátom. Aby sa

pohyby prostriedkov obmedzili na tie, ktoré sú potrebné na plnenie rozpočtu, Spoločenstvo sa musí pri čerpaní z vyššie uvedených účtov obmedziť výhradne na prípady krytia hotovostných potrieb Komisie.

…

(13) úzka spolupráca medzi členskými štátmi a Komisiou uľahčí riadne uplatňovanie tohto nariadenia.“ [*neoficiálny preklad*]

21 Podľa článku 1 nariadení č. 1552/89 a 1150/2000:

„Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 z 29. mája 1989 o konečných jednotných dohodách o vyberaní vlastných zdrojov pochádzajúcich z dane z pridanej hodnoty [Ú. v. ES L 155, s. 9; Mim. vyd. 01/001, s. 197] a smernica [Rady] 89/130/EHS, Euratom [z 13. februára 1989 o zosúladení zostavovania hrubého národného produktu v trhových cenách (Ú. v. ES L 49, s. 26; Mim. vyd. 01/001, s. 194)] tak, ako je to uvedené v tomto nariadení, sprístupnia sa Komisii a preskúmajú vlastné zdroje Spoločenstva, ktoré sú ustanovené [rozhodnutiami č. 88/376 a č. 94/728], ďalej len ‚vlastné zdroje‘.“

22 Článok 2 nariadenia č. 1552/89 stanovuje:

„1. Na účely uplatňovania tohto nariadenia je nárok Spoločenstiev na vlastné zdroje uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 88/376/EHS, Euratom zistený, akonáhle príslušný orgán členského štátu upovedomil dlžníka o sume, ktorú je povinný

uhradiť. Toto upovedomenie sa vykoná akonáhle je dlžník známy a príslušné správne orgány môžu vypočítať výšku nároku pri dodržaní všetkých ustanovení Spoločenstva uplatniteľných na danú oblasť.

2. Odsek 1 sa použije v prípade nevyhnutnosti opravy oznámenia.“ [*neoficiálny preklad*]

23 Toto ustanovenie bolo zmenené a doplnené s účinnosťou od 14. júla 1996 nariadením Rady (Euratom, ES) č. 1355/96 z 8. júla 1996 (Ú. v. ES L 175, s. 3), ktorého znenie bolo prevzaté do článku 2 nariadenia č. 1150/2000, ktorý znie:

„1. Na účely uplatňovania tohto nariadenia vzniká nárok Spoločenstva na vlastné zdroje, ktoré sú uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 94/728/ES, Euratom bezodkladne po splnení podmienok týkajúcich sa zápisu nároku do účtovných kníh a upovedomenia dlžníka, ktoré sú ustanovené v colných predpisoch.

2. Dátumom vzniku nároku uvedeného v odseku 1 je dátum zápisu do účtovných kníh, ktorý je stanovený v colných predpisoch.

…

4. Odsek 1 sa uplatňuje v prípade nutnosti opravy oznámenia.“

24 Článok 6 ods. 1 a 2 písm. a) nariadenia č. 1552/89 [teraz článok 6 ods. 1 a 3 písm. a) nariadenia č. 1150/2000] stanovuje:

„1. Účty pre vlastné zdroje vedie štátna pokladnica jednotlivých členských štátov alebo orgány určené členskými štátmi; účty sa vedú samostatne pre jednotlivé druhy zdrojov.

2 a) Nároky vzniknuté v súlade s článkom 2 sa podľa písmena b) tohto odseku zapisujú do účtovných záznamov [spravidla označovaných ako ‚účtovné záznamy A'] najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol."

25 Podľa článku 8 nariadení č. 1552/89, resp. č. 1150/2000:

„Opravy vykonané podľa [článkov 2 ods. 2, resp. 2 ods. 4] sa pripočítajú alebo odpočítajú od celkových čiastok vzniknutých nárokov. Zaznamenajú sa do účtovných záznamov tak, ako je to uvedené v [článkoch 6 ods. 2 písm. a) a b), resp. 6 ods. 3 písm. a) a b)] a do výkazov tak, ako je to uvedené v [článkoch 6 ods. 3, resp. 6 ods. 4], v súlade s dátumom týchto opráv.

Opravy týkajúce sa prípadov podvodu alebo nezrovnalostí, ktoré už boli oznámené Komisii, sa osobitne zvýraznia."

26 Podľa článku 9 ods. 1 nariadení č. 1552/89 a 1150/2000:

"V súlade s postupom ustanoveným v článku 10 pripisuje každý členský štát vlastné zdroje na účet založený v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo orgánu, ktorý na tento účel určil."

27 Článok 10 ods. 1 nariadení č. 1552/89, resp. č. 1150/2000 znie:

„Po odpočítaní nákladov na vyberanie vo výške 10 % v súlade článkom 2 ods. 3 [rozhodnutí 88/376, resp. 94/728] sa vklad vlastných zdrojov uvedený v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) [týchto rozhodnutí] vykoná najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol, v súlade s článkom 2…"

28 Podľa článku 11 nariadení č. 1552/89 a 1150/2000:

„Akékoľvek omeškanie v prípade vkladu na účet uvedený v článku 9 ods. 1 má pre príslušný členský štát za následok vznik povinnosti platiť úroky podľa úrokovej sadzby platnej v príslušný deň pre operácie krátkodobého verejného financovania zvýšenej o dve percentá. Táto sadzba sa za každý mesiac meškania zvyšuje o 0,25 percenta. Zvýšená sadzba sa vzťahuje na celú dobu omeškania."

29 Podľa článku 12 ods. 1 nariadení č. 1552/89 a 1150/2000:

„Komisia čerpá čiastky pripísané na účty uvedené v článku 9 ods. 1 v rozsahu potrebnom na pokrytie svojich potrieb hotovostných finančných zdrojov vyplývajúcich z plnenia rozpočtu.“

30 Článok 17 ods. 1 a 2 nariadení č. 1552/89 a 1150/2000 stanovuje:

„1. Členské štáty vykonajú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že čiastka zodpovedajúca nárokom vzniknutým podľa článku 2 je sprístupnená Komisii tak, ako je uvedené v tomto nariadení.

2. Členské štáty sú oslobodené od povinnosti sprístupňovať Komisii čiastky zodpovedajúce vzniknutým nárokom výhradne v prípade, keď z dôvodu *vis maior* tieto čiastky nevybrali. Členské štáty naviac môžu považovať túto povinnosť sprístupňovať takéto čiastky Komisii za bezpredmetnú v špecifických prípadoch, kedy sa po dôkladnom vyhodnotení všetkých relevantných okolností jednotlivých prípadov zistí, že vyberanie je z dlhodobého hľadiska nemožné z dôvodov, ktoré nemožno prisúdiť členským štátom…“

Konanie pred podaním žaloby

Konanie o porušení č. 2003/2241

31 V rámci kontroly tradičných vlastných zdrojov vykonanej v apríli 1994 dospela Komisia k záveru, že v určitých prípadoch tranzitu Spoločenstva Talianska republika nezačala v stanovených lehotách a v rozpore s článkom 379 vykonávacieho nariadenia konanie o vyberanie ciel.

32 Listom z 15. júna 2001 Komisia v súlade s článkom 11 nariadenia č. 1150/2000 žiadala Taliansku republiku o zaplatenie sumy 31 564 893 ITL na základe úrokov z omeškania týkajúcich sa údajne nezákonných tranzitných spisov.

33 Na základe vyšetrovania vedeného v Talianskej republike sa dospelo k záveru, že medzi 201 tranzitnými dokumentmi považovanými za nevybavené v skutočnosti bolo nevybavených jedenásť z nich, hoci jej boli zaslané úradom určenia po zákonných lehotách. Za týchto podmienok tento členský štát oznámením z 31. júla 2001 vyhlásil, že je pripravený pristúpiť k plateniu úrokov z omeškania týkajúcich sa tranzitných dokumentov, ktoré neboli vybavené, pričom ale spochybnil zákonnosť tvrdenia Komisie o dokumentoch vybavených oneskorene.

34 Talianska republika v tejto súvislosti uviedla, že vzhľadom na to, že tranzitné dokumenty boli predložené včas colnému úradu určenia, žiadny colný dlh podľa článku 204 colného kódexu nevznikol. V dôsledku toho sa nedlžia žiadne úroky z omeškania.

35 Komisia ďalej konštatovala iný prípad oneskoreného vybavenia, čo ju viedlo k zmene celkovej sumy úrokov z omeškania, ktorých zaplatenie žiadala zo strany Talianskej republiky.

36 Vzhľadom na to, že Komisia spochybnila tvrdenie tohto členského štátu a tento štát opätovne potvrdil svoje odmietnutie zaplatiť uvedené úroky, Komisia 3. februára 2004 zaslala Talianskej republike výzvu, v ktorej pripomenula svoje výhrady a odmietla tvrdenia uvedené týmto členským štátom.

37 Keďže Talianska republika aj naďalej zastávala svoj názor vo svojej odpovedi z 8. júna 2004, Komisia jej 5. júla 2005 zaslala odôvodnené stanovisko, v ktorom ju vyzvala, aby prijala opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie súladu s týmto odôvodneným stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia.

38 Tento členský štát v odpovedi na uvedené odôvodnené stanovisko opätovne potvrdil svoj názor a uviedol, že by bolo vhodné na vyriešenie tejto otázky predložiť spor Súdnemu dvoru.

Konanie o porušení č. 2006/2266

39 Na základe listu Talianskej republiky zaslaného Dvoru audítorov Európskych spoločenstiev 27. januára 1999 Komisia identifikovala sériu štyroch tranzitov Spoločenstva podliehajúcich dohovoru TIR ako nesporných colných operácií krytých celkovou zárukou, vo vzťahu ku ktorým sa domnievala, že vybavenie sa uskutočnilo po lehotách upravených nariadením č. 1552/89.

40 Komisia v dôsledku toho žiadala od Talianskej republiky zaplatenie úrokov z omeškania za obdobie medzi okamihom, v ktorom vlastné zdroje mali byť poskytnuté Komisii a dňom, keď tento členský štát mohol pristúpiť k príslušnej oprave v nadväznosti na opravu oznámenia dlžníka.

41 Podľa vzoru toho, čo sa uviedlo o konaní o porušení č. 2003/2241, Talianska republika odmietla zaplatiť tieto úroky z omeškania. Uviedla, že pri neexistencii colného dlhu, a teda hlavného záväzku, zaplatenie úrokov z omeškania by neoprávnene zmenilo ich právnu povahu ich asimiláciou so sankčným opatrením spojeným s formálnym porušením lehôt stanovených nariadením č. 1552/89 pre priebeh ním upravených operácií.

42 Komisia 4. júla 2006 zaslala Talianskej republike výzvu, v ktorej od nej žiadala zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 3 322 eur.

43 Vzhľadom na to, že Komisia nedostala pripomienky zo strany tohto členského štátu v stanovenej lehote, vydala 12. októbra 2006 odôvodnené stanovisko, na ktoré Talianska republika odpovedala oznámením z 12. decembra 2006. Vyjadrila súhlas s predložením otázky Súdnemu dvoru v spojení s vecou, ktorá bola predmetom konania o porušení č. 2003/2241.

44 Za týchto podmienok sa Komisia rozhodla podať túto žalobu.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

45 Komisia tvrdí, že článok 11 nariadenia č. 1552/89 bol porušený ako v rámci konania o porušení č. 2003/2241, tak aj v rámci konania o porušení č. 2006/2266.

46 Pokiaľ ide o konanie o porušení č. 2003/2241, Komisia predovšetkým uvádza, že ak výstupný colný úrad nedostal dôkaz o vybavení operácie po uplynutí lehoty uvedenej v článku 379 vykonávacieho nariadenia, dotknutá operácia sa musí považovať za nezákonnú a v dôsledku toho vznikne colný dlh. Kľúčovú úlohu ako v zistení, tak aj v poskytnutí zdrojov Spoločenstva zohráva výstupný colný úrad, takže nemožno dôvodne poukázať, na účely zrušenia so spätným účinkom povinností vyplývajúcich členským štátom z článku 379 vykonávacieho nariadenia, na okolnosť, že úrad určenia oneskorene oznámil riadny príchod tovaru.

47 Komisia uvádza, že lehoty stanovené právnou úpravou Spoločenstva sú premlčacie v súlade s jej účelom, ktorý spočíva v zabezpečení jednotného uplatňovania ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu v záujme rýchleho sprístupnenia dotknutých zdrojov. Príslušný členský štát má povinnosť zistiť vlastné zdroje, aj keď spochybňuje ich základ, pod hrozbou porušenia zásady finančnej rovnováhy Spoločenstiev.

48 Komisia z toho vyvodzuje záver, že ak lehoty upravené v článku 379 vykonávacieho nariadenia uplynuli bez predloženia dôkazu o zákonnosti tranzitu, príslušný členský

štát má povinnosť podľa článku 6 nariadenia č. 1552/89 bez meškania zaúčtovať nesporné clá kryté zárukou do položky „A“, a teda dať ich k dispozícii Komisii v súlade s článkom 10 uvedeného nariadenia.

49 Komisia ďalej poukazuje na znenie článku 11 nariadenia č. 1552/89, aby upozornila na skutočnosť, že povinnosť dotknutého členského štátu zaplatiť úroky z omeškania vyplýva zo samotnej neexistencie zaúčtovania alebo z oneskoreného zaúčtovania týchto ciel nezávisle na akejkoľvek inej podmienke.

50 Vzhľadom na argumentáciu Talianskej republiky, podľa ktorej úroky z omeškania týkajúce sa dotknutých operácií nie sú dlžné z dôvodu, že colný dlh nikdy nevznikol, Komisia v prvom rade tvrdí, že znenie článku 379 vykonávacieho nariadenia preukazuje presný opak, a to, že vznik colného dlhu môže byť spojený s jednou z dvoch štrukturálnych podmienok, ktoré upravuje, teda buď s existenciou nezákonnej colnej operácie, alebo s nepredložením zo strany dôkazu o zákonnosti takejto operácie dlžníkom.

51 Komisia ďalej tvrdí, že úroky z omeškania dotknuté v článku 11 nariadenia č. 1552/89 nie sú úrokmi dlžnými povinnou osobou v dôsledku oneskoreného zaplatenia ciel, ale sú úrokmi z omeškania dlžnými priamo členským štátom z dôvodu nezaúčtovania alebo oneskoreného zaúčtovania colných dlhov. Z tohto dôvodu nesplnenie povinnosti členským štátom vzniká v okamihu nezaúčtovania a je v tejto súvislosti bezpredmetné, že majetkový nárok týkajúci sa ciel sa stal alebo nestal neskôr vymáhateľným voči dlžníkovi.

52 Komisia okrem toho spochybňuje argumentáciu, podľa ktorej vyžadovanie zaplatenia úrokov z omeškania, zatiaľ čo po oneskorenom vybavení sú tranzity zákonné, by znamenalo priznanie sankčnej povahy týmto úrokom. V tejto súvislosti tvrdí, že tieto úroky vyplývajú z jednoduchého porušenia povinností stanovených právnou úpravou Spoločenstva bez nevyhnutnosti spôsobenia skutočnej majetkovej ujmy.

53 V rámci konania o porušení č. 2006/2266 Komisia uvádza, že po uplynutí lehoty stanovenej v článku 11 dohovoru TIR colný úrad výstupu tovaru mal pristúpiť k vyberaniu.

54 Ak totiž výstupný colný úrad nedostal dôkaz o vybavení operácie po uplynutí lehoty pätnásť mesiacov od prijatia karnetu TIR týmto úradom, musia byť tieto operácie vyhlásené za nezákonné a v dôsledku toho musia mať za následok vznik colného dlhu.

55 Komisia dopĺňa, že v tomto prípade má členský štát povinnosť zistiť nárok Spoločenstiev na vlastné zdroje podľa článku 2 nariadenia č. 1552/89 bezodkladne po tom, ako sú príslušné správne orgány spôsobilé vypočítať výšku nároku vyplývajúceho z colného dlhu a určiť dlžníka. Podľa judikatúry Súdneho dvora orgány v členskom štáte výstupu tovaru sa považujú za príslušné na vyberanie colného dlhu.

56 Komisia z toho vyvodzuje, že v prípadoch spochybňovaných v predmetnej veci mala Talianska republika zistiť nárok na vlastné zdroje a zaúčtovať do položky „A“ najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol. Dopĺňa, že tento členský štát mal okrem toho začať vyberanie podľa článku 11 ods. 2 dohovoru TIR na účely rýchleho a účinného sprístupnenia vlastných zdrojov Komisii.

57 Za týchto podmienok Komisia žiada, aby sa jej uhradili v rámci dvoch vyššie uvedených konaní o porušení úroky uplatniteľné za obdobie medzi okamihom, v ktorom vlastné zdroje mali byť dané k dispozícii Komisii a dňom, keď Talianska republika mohla pristúpiť k príslušnej oprave v nadväznosti na opravu oznámenia dlžníkovi podľa článku 8 nariadenia č. 1552/89.

58 Talianska republika po tom, čo pripomenula znenie článku 379 vykonávacieho nariadenia, zdôrazňuje, že zákonnosť dotknutých tranzitov nie je spochybnená a že dôkaz o ich zákonnosti bol predložený včas, takže nemožno hovoriť o oneskorení pri vyberaní ciel dlžných Spoločenstvu. Tento členský štát z toho vyvodzuje, že nie sú splnené podmienky na určenie povinnosti zaplatiť úroky z omeškania podľa článku 11 nariadenia č. 1150/2000, ktorý odkazuje na „akékoľvek omeškanie v prípade vkladu na účet“, zatiaľ čo v predmetnej veci žiadny vklad nemusel byť vykonaný.

59 Talianska republika ďalej tvrdí, že Spoločenstvu nebola spôsobená nijaká ujma vzhľadom na neexistenciu prostriedkov Spoločenstva na vyberanie, keďže tranzity boli podľa nej riadne vybavené. V tejto súvislosti uvádza, že otázka by mohla znieť, či vedľajší záväzok týkajúci sa úrokov z omeškania môže existovať napriek neexistencii hlavného záväzku.

60 Tento členský štát okrem toho uvádza, že žiadne omeškanie nemožno vytýkať príslušnej správe pri vyberaní ciel a že oneskorené oznámenie účinného vybavenia operácií orgánom Spoločenstva je spôsobené omeškaním, s ktorým úrady určenia zaslali informáciu.

61 Uvedený členský štát ďalej uvádza, že okolnosti v danom čase, konkrétne ťažkosti fungovania vzniknuté v rámci režimu tranzitu Spoločenstva v nadväznosti na rozšírenie Európskej únie o niektoré členské štáty EZVO, spôsobili všeobecné omeškanie pri odosielaní „kópií 5“. V tomto kontexte sa výstupné colné úrady Spoločenstva domnievali, že pri neexistencii okolností, ktoré by predpokladali nezákonnú situáciu, bolo logické nepristúpiť okamžite k vyberaniu ciel, a to s cieľom vyhnutia sa nutnosti vrátenia týchto súm, ak by sa konštatovalo, že operácia bola zákonná a omeškanie bolo spôsobené, ako je to v predmetnej veci, iba administratívnou chybou.

62 Talianska republika nakoniec uvádza, že vyžadovanie úrokov z omeškania v takomto prípade by im priznalo sankčnú úlohu, ktorá im nepatrí.

Posúdenie Súdnym dvorom

63 Komisia tvrdí, že Talianska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z nariadenia č. 1552/89 a najmä z jeho článku 6 ods. 2 písm. a). Tomuto členskému štátu osobitne vytýka, že jej odmietol zaplatiť úroky z omeškania týkajúce sa na jednej strane oneskoreného zaúčtovania ciel vyplývajúcich z tranzitov Spoločenstva a na druhej strane nedodržania lehôt stanovených právnou úpravou Spoločenstva na zaúčtovanie ciel do položky „A“ v rámci tranzitov Spoločenstva v zmysle dohovoru TIR.

64 V súlade s článkom 6 ods. 1 nariadenia č. 1552/89 účty pre vlastné zdroje vedie štátna pokladnica jednotlivých členských štátov alebo orgány určené členskými štátmi. Podľa odseku 2 písm. a) toho istého článku majú členské štáty povinnosť zapísať nároky „vzniknuté v súlade s článkom 2“ toho istého nariadenia do účtovných záznamov najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol.

65 Podľa článku 2 nariadenia č. 1552/89 vzniká nárok Spoločenstva na vlastné zdroje bezodkladne po tom, ako je dlžná suma oznámená dlžníkovi príslušným orgánom členského štátu. Oznámenie dlžníkovi sa musí uskutočniť hneď, ako sú príslušné colné orgány spôsobilé vypočítať sumu cla vyplývajúcu z colného dlhu a určiť dlžníka (rozsudok z 15. novembra 2005, Komisia/Dánsko, C-392/02, Zb. s. I-9811, bod 61).

66 Podľa článku 11 nariadenia č. 1552/89 má každé omeškanie s pripísaním na účet uvedené v článku 9 ods. 1 toho istého nariadenia za následok vznik povinnosti dotknutého členského štátu platiť úroky z omeškania za celé obdobie omeškania. Tieto úroky možno požadovať bez ohľadu na dôvod omeškania, s ktorým boli tieto zdroje pripísané na účet Komisie (pozri rozsudok zo 14. apríla 2005, Komisia/Holandsko, C-460/01, Zb. s. I-2613, bod 91).

67 Za týchto podmienok treba preskúmať, či Talianska republika bola povinná zistiť existenciu nároku Spoločenstva na vlastné zdroje a zapísať ich do položky upravenej v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1552/89 a v prípade kladnej odpovede, či je povinná zaplatiť úroky z omeškania podľa článku 11 tohto nariadenia.

O existencii nároku Spoločenstva na vlastné zdroje

68 V rámci vonkajšieho tranzitu Spoločenstva môžu colné úrady vypočítať výšku ciel a určiť dlžníka najneskôr v okamihu uplynutia lehoty troch mesiacov uvedenej v článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, to znamená najneskôr v okamihu uplynutia lehoty štrnástich mesiacov po registrácii tranzitného vyhlásenia Spoločenstva (pozri rozsudok Komisia/Holandsko, už citovaný, bod 71). V dôsledku toho sa musí najneskôr k tomuto dňu zistiť nárok Spoločenstiev na vlastné zdroje.

69 V rámci medzinárodnej prepravy tovaru na podklade karnetov TIR z článku 11 dohovoru TIR vyplýva, že o takýto prípad ide najneskôr v okamihu uplynutia lehoty troch rokov od prijatia karnetu TIR týmito úradmi.

70 V predmetnej veci je nepochybné, ako v rámci konania o porušení č. 2003/2241, tak aj v rámci konania o porušení č. 2006/2266, že zásielky boli predložené včas úradu určenia, pričom tento úrad napriek tomu opomenul okamžite zaslať výstupnému úradu dokumenty potvrdzujúce zákonnosť operácií.

71 Článok 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia stanovuje, že ak „zásielka nebola predložená úradu určenia“, výstupný úrad oznámi túto skutočnosť objednávateľovi, zatiaľ čo podľa článku 455 ods. 1 vykonávacieho nariadenia a článku 11 ods. 1 dohovoru TIR, ak karnet TIR nebol uvoľnený, musia to colné úrady oznámiť držiteľovi karnetu TIR.

72 Talianska republika z toho vyvodzuje, že nevznikol žiadny colný dlh, takže nemožno hovoriť o omeškaní pri vyberaní nárokov dlžných Spoločenstvu.

73 Takáto argumentácia musí byť zamietnutá.

74 Na jednej strane treba pripomenúť, že článok 356 vykonávacieho nariadenia stanovuje, že ak bol tovar predložený úradu určenia, tento úrad „bezodkladne zašle kópiu [dokumentu T1] výstupnému úradu“.

75 Na druhej strane treba pripomenúť, že je úlohou výstupného úradu oznámiť objednávateľovi nezákonnosť tranzitu podľa článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia.

76 Z toho vyplýva, ako uviedla generálna advokátka v bode 66 svojich návrhov, že toto ustanovenie musí byť vnímané z hľadiska výstupného úradu, to znamená v tom zmysle, že ak ten nebol informovaný o predložení zásielky úradu určenia do okamihu uplynutia lehoty, ktorú určil v súlade s článkom 348 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, výstupný úrad musí vychádzať z toho, že tovar nebol predložený.

77 Iný výklad odseku 1 článku 379 vykonávacieho nariadenia by zbavil akéhokoľvek významu konanie o preukazovaní zákonnosti tranzitu podľa odseku 2 tohto článku.

78 Z uvedeného vyplýva, že následky nedostatku informovania výstupného úradu, čo sa týka príchodu tovaru do úradu určenia, sú rovnaké ako tie, ktoré vyplývajú z nedostatku predloženia zásielky úradu určenia. Takýto výklad je v súlade s cieľom zabezpečiť dôsledné a jednotné uplatňovanie ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu týmito orgánmi v záujme rýchleho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstvu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. apríla 2005, Komisia/Nemecko, C-104/02, Zb. s. I-2689, bod 69).

79 Po uplynutí lehoty určenej výstupným úradom sa colný dlh považuje za vzniknutý a objednávateľ sa považuje za jeho dlžníka (pozri v tomto zmysle rozsudky Komisia/Holandsko, už citovaný, bod 72, a Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 81).

80 Je preto opodstatnené vychádzať z toho, že v tomto štádiu existuje domnienka existencie colného dlhu. Ako uviedla generálna advokátka v bode 69 svojich návrhov, táto domnienka je vyvrátiteľná. V dôsledku toho, ak sa neskôr ukáže, že tranzit prebehol zákonne, bude môcť objednávateľ dosiahnuť vrátenie súm, ktoré zaplatil (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 88).

81 Článok 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia ukladá výstupnému úradu povinnosť v prípade nepredloženia zásielky úradu určenia oznámiť túto skutočnosť objednávateľovi „[čo najskôr], v každom prípade však pred skončením 11. mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného vyhlásenia Spoločenstva“.

82 Je preto nepochybné, že o takýto prípad v predmetnej veci nešlo.

83 V tejto súvislosti okolnosť uvedená Talianskou republikou, že v danom období existovalo všeobecné obdobie omeškania pri zasielaní kópií dokumentov T1 určených výstupnému úradu, nemôže mať vplyv na povinnosť oznámenia uloženú colným úradom.

84 Vzhľadom na to, že cieľom článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia je zabezpečiť dôsledné a jednotné uplatňovanie ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu týmito orgánmi v záujme rýchleho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstvu, k oznámeniu porušenia alebo nezákonnosti musí dôjsť v každom prípade čo najskôr, a to hneď, ako sa colné úrady dozvedeli o tomto porušení alebo o tejto nezákonnosti, teda prípadne aj pred uplynutím maximálnej lehoty 11 mesiacov uvedenej v tomto článku (pozri analogicky rozsudky z 5. októbra 2006, Komisia/Belgicko, C-377/03, Zb. s. I-9733, bod 69, a Komisia/Holandsko, C-312/04, Zb. s. I-9923, bod 54).

85 Z vyššie uvedeného vyplýva, že talianske orgány mali povinnosť oznámiť objednávateľovi nezákonnosť dotknutých tranzitov v lehotách stanovených v článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, teda najneskôr pred skončením 11. mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného vyhlásenia Spoločenstva.

86 V súlade s článkom 379 ods. 2 treťou vetou vykonávacieho nariadenia majú členské štáty povinnosť začať konanie o vyberaní v zmysle tohto ustanovenia po uplynutí lehoty troch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného v odseku 1 tohto článku.

87 V prípade neoznámenia objednávateľovi, ako je to v predmetnej veci, nemá ten povinnosť zaplatiť colný dlh (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. apríla 2008, Militzer & Münch, C-230/06, Zb. s. I-1895, bod 39). Treba však uviesť, že po uplynutí tejto lehoty vzniká nárok Spoločenstva na vlastné zdroje. Takýto výklad je potrebný na účely zabezpečenia dôsledného a jednotného uplatňovania ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu týmito orgánmi v záujme rýchleho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstvu (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 69).

88 V rámci zásielok na podklade karnetov TIR je tiež nepochybné, že talianske colné úrady nedostali zo strany colného úradu určenia žiadny dokument týkajúci sa uskutočnenia dotknutých tranzitov po uplynutí lehoty na predloženie tovaru, ktorá bola stanovená.

89 Za týchto podmienok mali až do preukázania opaku predpokladať, že tovar nebol predložený úradu určenia. Takýto výklad je v súlade so systematikou článku 455 vykonávacieho nariadenia a je zlučiteľný s konaním o preukazovaní zákonnosti tranzitu upraveným v odseku 2 tohto článku.

90 V dôsledku toho sa treba domnievať, že v tomto štádiu existuje domnienka existencie colného dlhu. Ako v prípade tranzitov Spoločenstva, dôsledky neinformovania výstupného úradu, pokiaľ ide o príchod tovaru do úradu určenia, sú rovnaké ako tie, ktoré vyplývajú z neuvoľnenia karnetu TIR.

91 Z výkladu článku 455 ods. 1 vykonávacieho nariadenia v spojení s článkom 11 ods. 1 a 2 dohovoru TIR vyplýva, že ak karnet TIR nebol uvoľnený, žiadosť o zaplatenie colného dlhu sa musí podať v zásade najneskôr tri roky po prijatí tohto karnetu (rozsudok Komisia/Belgicko, už citovaný, bod 68).

92 V prípade neoznámenia nezákonnosti držiteľovi karnetu TIR a záručnému združeniu v lehote jedného roka od prijatia tohto karnetu nebudú môcť príslušné orgány vyžadovať od záručného združenia zaplatenie colného dlhu.

93 Bez ohľadu na skutočnosť, že talianske colné úrady neupozornili záručné združenie, treba dospieť k záveru, že v okamihu uplynutia maximálnej lehoty troch rokov od prijatia karnetu TIR vznikol nárok Spoločenstva na vlastné zdroje, a to s cieľom zabezpečiť dôsledné a jednotné uplatňovanie ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu týmito orgánmi v záujme rýchleho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstiev (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 69).

94 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že Talianska republika bola podľa článku 2 ods. 1 nariadenia č. 1552/89 povinná zistiť existenciu nároku Spoločenstva na vlastné zdroje a zapísať ich do účtovných záznamov vlastných zdrojov v súlade s článkom 6 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia.

O úrokoch z omeškania

95 Treba uviesť, že predmetná žaloba sa týka iba zaplatenia úrokov z omeškania podľa článku 11 nariadenia č. 1552/89.

96 Iste, v súlade s týmto ustanovením akékoľvek omeškanie s pripísaním na účet uvedené v článku 9 ods. 1 uvedeného nariadenia vedie k povinnosti platiť úroky z omeškania uplatniteľné na celé obdobie omeškania zo strany dotknutého členského štátu. Tieto úroky sú vymáhateľné bez ohľadu na to, aký je dôvod omeškania, s ktorým boli tieto zdroje pripísané na účet Komisie (rozsudok zo 14. apríla 2005, Komisia/Holandsko, už citovaný, bod 91).

97 Podľa Komisie sa toto ustanovenie uplatňuje na akékoľvek omeškanie s pripísaním vlastných zdrojov na účet uvedené v článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1552/89 nezávisle na dôvode omeškania a bez toho, aby bolo potrebné skutočné spôsobenie majetkovej ujmy.

98 Napriek tomu treba v prvom rade uviesť, ako generálna advokátka uviedla v bode 90 svojich návrhov, že podľa väčšiny právnych poriadkov členských štátov majú úroky z omeškania vo vzťahu k hlavnému záväzku vedľajšiu povahu.

99 V druhom rade treba zdôrazniť, že zo znenia článku 11 nariadenia č. 1552/89 výslovne nevyplýva, že úroky z omeškania, ktoré sú v ňom upravené, sa majú uplatniť na situácie, v ktorých sa neskôr ukáže, že hlavný záväzok neexistuje. Ak by normotvorca Spoločenstva mal v úmysle rozšíriť pôsobnosť tohto ustanovenia aj na takéto situácie, mohol to výslovne upraviť v tomto ustanovení, čo však neurobil.

100 V treťom a poslednom rade je nepochybne pravda, že Súdny dvor pripustil, že ak aj mala chyba colného úradu členského štátu za následok, že dlžník nemusí zaplatiť dotknuté clá, nemôže spochybniť povinnosť dotknutého členského štátu zaplatiť úroky z omeškania, ako aj nároky, ktoré mali byť zistené v rámci sprístupnenia vlastných zdrojov (rozsudok Komisia/Dánsko, už citovaný, bod 63).

101 Predmetná vec sa však odlišuje od veci, ktorá viedla k vydaniu už citovaného rozsudku Komisia/Dánsko v tom, že sa neskôr ukázalo, že zásielky boli predložené úradu určenia včas, takže colné dlhy sa stali neexistujúcimi. Je to totiž práve colný dlh, ktorý, ako vyplýva z článku 2 ods. 1 písm. b) rozhodnutí 88/376 a 94/728, zakladá nárok Spoločenstva na vlastné zdroje.

102 Je preto nutné konštatovať, že neexistencia colných dlhov v predmetnej veci spôsobuje neexistenciu nároku Komisie na úroky z omeškania podľa článku 11 nariadenia č. 1552/89.

103 V dôsledku toho musí byť žaloba zamietnutá ako nedôvodná.

O trovách

104 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Talianska republika navrhla zaviazať Komisiu na náhradu trov konania a tá nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Komisia Európskych spoločenstiev je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy